

Remissyttrande från LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer

DS2024:16 Ett fritidskort för barn och unga - en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (S2024/01352)

LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på regeringens promemoria Ds 2024:16 om införandet av ett statligt fritidskort för barn och unga. Vi ser positivt på ambitionen och syftet med förslaget: att förbättra barns och ungas möjligheter att delta i fritidsaktiviteter som kan bidra till en meningsfull och aktiv fritid i gemenskap med andra. Att skapa förutsättningar för en mer jämlik tillgång till fritidsaktiviteter är en viktig fråga som LSU stöder och arbetar helhjärtat med.

Samtidigt ser vi ett antal utmaningar med förslaget som vi anser bör adresseras för att syftet med reformen ska få effekt.

LSU – Sveriges barn och ungdomsorganisationer är en idéburen, partipolitiskt och religiöst obunden organisation med uppgift att stärka barn och ungas demokratiska engagemang och organisering. Vi är samarbetsorganisationen och plattformen för den svenska ungdomsrörelsen och samlar över 80 nationella barn- och ungdomsorganisationer.

LSU har inom ramen för framtagandet av vårt remissyttrande konsulterat med våra medlemsorganisationer och lyfter i vårt remissvar några av de mest vanligt förekommande uttryckta utmaningarna och synpunkterna. Vi har analyserat förslagets konsekvenser för barn och ungas egna organisering.

Sammanfattade synpunkter

- LSU stöder regeringens mål att ge fler barn och unga möjlighet att delta i fritidsaktiviteter, men ser ett behov av att säkerställa att den föreslagna stödformen inte skapar onödiga hinder för utförare eller deltagare.
- De omfattande kriterier som föreslås för utförare och aktiviteter, inklusive höga krav på antal aktivitetstillfällen och administration, riskerar att försvåra deltagandet för många barn- och ungdomsorganisationer och i allmänhet göra det svårt att säkerställa bredd av utförare. Detta kan skapa en hög tröskel för de målgrupper som fritidskortet syftar till att nå, särskilt utsatta grupper.
- LSU ser ett behov av att justera målgruppen för fritidskortet till att omfatta barn och unga mellan 8 och 20 år, så att även gymnasieelever inkluderas. Detta är viktigt för att stödja ungdomar i tonåren, särskilt med tanke på den ökande psykiska ohälsan i denna åldersgrupp.
- För att säkerställa att barn- och ungdomsorganisationer kan fortsätta erbjuda lågtröskelverksamhet, måste fritidskortet vara tillräckligt flexibelt för att inkludera aktiviteter med färre än tio tillfällen under sex månader, samt avgiftsfria verksamheter. Detta är särskilt viktigt för barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll.
- Kravet på hur länge lokalföreningar måste ha bedrivit verksamhet för att bli godkända utförare riskerar att utesluta mindre och nystartade föreningar. LSU föreslår att godkänt utförarskap istället bör flyttas till huvudorganisationerna/riksorganisationen för att säkerställa en bredare inkludering av utförare.
- Den administrativa bördan för utförare, inklusive barn- och ungdomsorganisationer, måste minskas. Administrationen får inte bli så betungande att den tar resurser från själva verksamheten. LSU ser med oro på att kostnaderna för administration riskerar att öka pga komplexiteten i förslaget.
- Fritidskortet måste anpassas för att säkerställa att särskilt utsatta grupper, såsom barn och unga med funktionsnedsättningar, HBTQI-ungdomar och barn på landsbygden, får möjlighet att delta. LSU efterlyser ett tydligare resonemang i promemorian om hur dessa grupper ska nås.
- LSU vill understryka att Fritidskortet inte får ses som förändring i principer om stöd till barn- och ungdomsorganisationer, från organisationsstöd till individsstöd. Därför är det avgörande att fritidskortet kompletterar och inte ersätter det befintliga

organisationsstödet. LSU oroas för att andra statliga stöd inte kommer att justeras för inflationen eller satsas på på grund av införandet av fritidskortet.

- LSU efterfrågar en tydlig konsekvensanalys av hur reformen påverkar ungdomsdrivna verksamheter och unga ledare under 18 år, samt ett bredare perspektiv på hur reformen relaterar till ungas fritid.
- LSU understryker vikten av att fritidskortet främjar lågtröskelverksamheter som enskilda träffar och medlemskap i en barn- och ungdomsorganisation och instegsaktiviteter, så som lov- och lägerverksamhet ska inkluderas.
- LSU ser behov av att det skjuts till resurser för att barn- och ungdomsorganisationer ska kunna erbjuda öppna och tillgängliga aktiviteter för alla unga. Detta är avgörande för att inkludera fler unga i meningsfulla fritidsaktiviteter. Ungdomsrörelsen kommer behöva fortsatt utökat och långsiktigt stöd för att kunna uppfylla de krav och förväntningar som fritidskortet medför. Främst rör det kostnader för kontroll och uppföljning, utveckling och förvaltning.
- LSU ser ett behov av att klargöra hur kontroll och uppföljning av reformen ska ske, för att säkerställa att fritidskortet verkligen når alla unga och att resurser används effektivt.
- LSU ser en risk för omfattande behandling av känsliga personuppgifter, särskilt för skyddsvärda grupper.

Allmänna synpunkter

LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer ställer sig bakom fritidskortets syfte och intention att ge fler barn och unga bättre möjligheter att delta i fritidsaktiviteter som främjar en meningsfull och aktiv fritid i gemenskap med andra.

Vi ser dock flera utmaningar i förslaget som kan påverka både utförare och målgruppen negativt. Medan ambitionen att främja barns och ungas fritid är positiv, är det viktigt att den stödform som väljs inte skapar onödiga hinder för de aktörer som erbjuder aktiviteter eller för de barn och unga som är i störst behov av att ta del av dessa. LSU anser att den föreslagna utformningen medför

högre administrativa krav och kostnader än vad som är befogat och att det finns flera andra sätt att uppnå reformens viktiga syfte.

Det promemorian tar upp kring kriterier för godkända utförare och aktiviteter, kontroll och administration får så omfattande konsekvenser för stora delar av civilsamhället att det riskerar att utarma reformens syfte och skapa höjda trösklar både för utförare och utövare i form av ökad administration och kostnader.

För omfattande kriterier på utförare

I departementsskrivelsen föreslår regeringen kriterier för vilka fritidsaktiviteter och utförarorganisationer som ska kunna ingå i reformen fritidskortet. LSU anser att departementsskrivelsens föreslagna kriterier är omfattande och riskerar att försvåra deltagandet för flertalet organisationer inom civilsamhället. Dessutom ställs höga krav på antal tillfällen barn och unga förväntas delta i aktiviteter. Detta blir också begränsande. Utöver detta stämmer inte den granskning som föreslås överens med hur MUCF bedriver granskande verksamhet idag, vilket även det behöver förändras. Av detta följer uppenbara risker att utförare utesluts eller själva väljer bort deltagande i satsningen fritidskortet.

LSU ser att barn- och ungdomsorganisationer och lågröskelverksamhet har särskilt svårt att omfattas av dessa högt ställda krav, vilket särskilt påverkar de utsatta barn och unga som idag står långt ifrån en meningsfull fritid. LSU ser en övergripande risk att reformen inte kommer att öka tillgången till en meningsfull fritid för fler unga. Detta med anledning av civilsamhällets möjlighet att delta i reformen, ungas möjlighet att dra nytta av den samt myndigheternas möjlighet att efterleva reformen.

Målgruppen bör justeras till 8-20 år

En annan fråga som LSU vill lyfta är att fritidskortets målgrupp behöver utvidgas för att omfatta även gymnasieelever. Tonåren är en särskilt viktig och transformativ tid i ungas liv, inte minst med tanke på den ökande psykiska ohälsan i denna åldersgrupp. Att ge gymnasieelever tillgång till fritidskortet skulle bidra till att skapa bättre förutsättningar för dessa unga att delta i aktiviteter

som kan stärka deras välmående och sociala sammanhang. Vi anser därför att det är av stor vikt att fritidskortets målgrupp utvidgas.

Barn- och ungdomsorganisationer riskerar att exkluderas

LSU ser en risk att barn och unga i den särskilt prioriterade målgruppen kan uppleva en hög tröskel för att ta del av denna folkhälsosatsning. Kravet på tio aktivitetstillfällen under sex månader riskerar att bli ett hinder, särskilt för de barn och unga som idag inte är aktiva inom idrott eller andra idéburna engagemang. Dessutom riskerar förslaget att exkludera organisationer som erbjuder lågtröskelverksamhet med färre än tio träffar under sex månader, eller bedriver avgiftsfri verksamhet. Detta drabbar särskilt föreningar som erbjuder kostnadsfria aktiviteter, vilka ofta är avgörande för att skapa en meningsfull fritid för barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll.

En central oro som LSU har rör barn- och ungdomsorganisationers möjligheter att räknas som utförare av aktiviteter inom ramen för fritidskortet. Vi ser en risk för att de strikta krav som ställs på lokalföreningars verksamhetslängd – att de måste ha bedrivit verksamhet i minst två år för att bli godkända utförare – kan utestänga många organisationer, särskilt mindre och nystartade föreningar. Detta skulle påverka barn och unga negativt genom att minska tillgången till de mångsidiga och lokalt förankrade aktiviteter som ofta erbjuds av dessa föreningar. LSU anser därför att godkänt utförarskap bör flyttas till huvudorganisationerna för att säkerställa att även mindre och nystartade föreningar kan vara en del av systemet.

LSU ser en risk att detta krav kan leda till att just de barn och unga som fritidskortet syftar till att nå – de som idag står utanför organiserade aktiviteter – får svårt att delta. Det är avgörande att reformen är flexibel nog att kunna inkludera även de organisationer och verksamheter som erbjuder aktiviteter med färre tillfällen, eller lågtröskelverksamheter som är särskilt viktiga för att nå barn i utsatta situationer.

Att säkerställa att barn- och ungdomsorganisationer har tillräckliga resurser för att erbjuda aktiviteter är avgörande för att förbättra tillgången till fritidsaktiviteter. Dessa organisationer har redan idag en unik förmåga att skapa trygga och inkluderande miljöer där barn och unga kan delta

oavsett bakgrund. Fritidskortet måste därför utformas på ett sätt som stärker deras roll, snarare än att införa ytterligare administrativ börda som kan avskräcka dem från att delta i systemet.

Risk för oproportionerlig administration

En annan viktig aspekt gäller administrationen kring fritidskortet. LSU ser med oro på den betydande administrativa börda som införandet av fritidskortet innebär för barn- och ungdomsorganisationer. Administrationen får inte bli så betungande att det tar resurser och fokus från den faktiska verksamheten som föreningarna bedriver. Här behöver regeringen se över möjligheterna att förenkla de administrativa processerna för att inte skapa onödiga hinder för föreningarna.

Vi är också bekymrade över att administrationen för fritidskortet riskerar att kosta mer än hela det statliga stödet för det unga civilsamhället. Det är anmärkningsvärt att så pass mycket resurser ska gå till att hantera administration snarare än att direkt stötta den verksamhet som är tänkt att gagna barn och unga. Detta innebär att de medel som borde användas för att stärka ungas deltagande i föreningslivet istället riskerar att användas till byråkratiska kostnader.

Behov av att stärka stödet till särskilt utsatta grupper

Många av de barn och unga som har störst behov av stöd för att delta i fritidsaktiviteter, såsom barn och unga med funktionsnedsättningar, HBTQI-ungdomar eller barn och unga på landsbygden, har redan idag sämre tillgång till dessa aktiviteter. LSU anser att fritidskortet bör utformas på ett sätt som säkerställer att dessa grupper prioriteras, så att de kan få tillgång till den meningsfulla fritid som är avgörande för deras utveckling och välmående. Det saknas ett tydligt resonemang i promemorian om hur reformen ska gynna dessa grupper. Det är viktigt att ta hänsyn till de unika utmaningar som dessa grupper står inför, och att fritidskortet utformas så att det verkligen når dem.

Ett exempel är HBTQI-ungdomar som av olika skäl kan vilja undvika att informera sina vårdnadshavare om sitt deltagande i vissa aktiviteter, eller unga på landsbygden som begränsas av bristande kollektivtrafik. För dessa grupper kan fritidskortet spela en viktig roll, men bara om det

anpassas till deras särskilda behov och om de aktörer som erbjuder dessa verksamheter får rätt förutsättningar att delta i systemet.

Civilsamhällets roll och ekonomiska konsekvenser

Barn- och ungdomsorganisationerna spelar en central roll för att säkerställa att alla barn och unga får tillgång till en meningsfull fritid. Dessa organisationer erbjuder ofta avgiftsfria eller subventionerade aktiviteter, vilket gör dem särskilt viktiga för barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll. Det är därför viktigt att fritidskortet inte leder till en minskning av det statliga stödet till civilsamhället. Tvärtom måste organisationsstödet stärkas så att fler organisationer kan fortsätta erbjuda öppna och tillgängliga aktiviteter för alla barn och unga.

Ett skifte från organisationsstöd till individstöd, utan en motsvarande förstärkning av organisationsstöden, kan leda till att vissa aktiviteter blir dyrare eller mindre tillgängliga. Det är även viktigt att dimensionera så att organisationerna har kapacitet att välkomna fler. Det är avgörande att fritidskortet kompletterar det befintliga stödet och att barn- och ungdomsorganisationernas kapacitet inte undermineras. Om dessa organisationer får svårare att bedriva sin verksamhet, riskerar vi att förlora viktiga aktörer som når de barn och unga som är svårast att nå genom mer kommersiella eller marknadsdrivna aktiviteter. Flera av våra medlemsorganisationer har uttryckt oro över att behöva ingå i register, hantera ökade administrativa kostnader och möta tekniska krav för betallösningar. Dessutom finns en osäkerhet kring huruvida de ökade kostnaderna till följd av reformen kommer att kompenseras genom ökade intäkter.

LSU bedömer att införandet av fritidskortet kan påverka civilsamhällets utveckling, exempelvis genom att avgiftsfria verksamheter börjar ta betalt eller att priserna höjs eftersom staten subventionerar vissa aktiviteter. Därför bedömer LSU att det är av särskild vikt att nogsamt följa utvecklingen av hur fritidskortet mottas av det civila samhällets organisationer och att reformen verkligen når sitt syfte att engagera de särskilt utpekade målgrupperna.

Rekommendationer för att stärka reformen

Kriterier: För att säkerställa att fritidskortet verkligen når alla barn och unga, inklusive de som står långt ifrån organiserade aktiviteter, föreslår LSU att regeringen tar hänsyn till de kriterier som MUCF och Kulturrådet har föreslagit i sin delrapport (S2023/01303). Dessa kriterier inkluderar ett brett spektrum av aktiviteter, såsom läger och lovverksamheter, och betonar vikten av ett tillitsbaserat förhållningssätt gentemot de organisationer som utför aktiviteterna.

Kostnader: Genom att täcka olika typer av kostnader och integrera fritidskortet i en större fritidsstruktur kan fler unga ges möjlighet att delta. Det skulle bredda utbudet av aktiviteter och minska de administrativa kraven för deltagande kan fler barn och unga få möjlighet att delta i fritidsaktiviteter, samtidigt som barn- och ungdomsorganisationernas centrala roll bibehålls och stärks. För att öka incitamenten för deltagande i avgiftsfri verksamhet bör fritidskortet kunna täcka kostnader för t.ex. utrustning och resa, dvs kostnader som uppkommer indirekt i samband med deltagandet i aktiviteten.

Konsekvensanalys: LSU föreslår att departementsskrivelsen bör kompletteras med en tydligare konsekvensanalys för att visa hur reformen påverkar ungdomsdrivna verksamheter och unga ledare under 18 år, samt sätta hela reformen i relation till ett bredare perspektiv på ungas fritid.

Lågtröskelverksamhet: Slutligen vill LSU lyfta fram vikten av att reformen främjar tillgången till lågtröskelverksamhet, det vill säga verksamheter som är lättillgängliga för alla unga, oavsett socioekonomisk bakgrund eller tidigare erfarenheter.

Investera i föreningslivets kapacitet: Det krävs också att resurser skjuts till organisationerna så att de kan erbjuda aktiviteter som är både öppna och tillgängliga för målgruppen. Vi menar att detta är en avgörande faktor för att reformen ska lyckas med sitt syfte att inkludera fler unga i meningsfulla fritidsaktiviteter. Att satsa på ett långsiktigt och starkt föreningsliv som främjar ideellt engagemang är också nödvändigt för att reformen ska bli hållbar över tid.

Kontroll och uppföljning: LSU ser ett behov av att förtydliga detaljerna kring hur kontroll och uppföljning av reformen ska ske, för att säkerställa att fritidskortet verkligen kommer alla unga till del, och att de resurser som satsas används på ett effektivt sätt.

Särskilda synpunkter

1.1.1§

LSU saknar avgränsning av utförare i den föreslagna lagen om fritidskortet. Det bör framkomma i lagtext att det statliga stödet för barns fritidsaktiviteter kan användas hos ideella utförare.

3.2 Fritidskortet ska lämnas för barn som är 8–16 år

LSU motsätter oss delar av förslaget. 16 år som övre gräns är en för snäv ålder för att fullt ut uppnå intentionen med fritidskortet. Den övre åldersgränsen bör åtminstone sträcka sig till 18 år, allra helst 20 år. Äldre barn och unga bör själva kunna disponera sitt fritidskort på egen hand, även om ansökan om fritidskort gjorts av vårdnadshavaren. En högre åldersgräns skulle ge fler ungdomar möjligheten att ta del av fritidskortets fördelar. Skoltiden sträcker sig för en majoritet av Sveriges ungdomar upp till slutet av tonåren, en formativ tid då de friskfaktorer som en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap kan göra som mest nytta, inte minst rörande psykisk ohälsa.

I motiveringen till förslaget används bland annat Folkhälsomyndighetens undersökning Skolbarns hälsovanor (2021/22) för att visa oroväckande nivåer av ensamhet för barn 11-15 år. Ensamhet är ett problem även efter dessa åldrar vilket visas av Folkhälsomyndighetens kartläggning av ensamhet (2024) där gruppen 16-29 år sticker ut. I motiveringen till förslaget hänvisas även till SCBs (Barn-ULF) med ett resonemang om att deltagande i fritidsaktiviteter slutar i senare tonåren trots att det fyller en viktig funktion. Trots det föreslås den övre gränsen på 16 år som minskar just incitamentet att fortsätta deltagandet i fritidsaktiviteter fram tills inträde på arbetsmarknad och egen försörjning.

LSU:s rekommendation: Vi vill att åldersgränsen för fritidskortet justeras till 20 år.

Det är barnets vårdnadshavare som kan beviljas fritidskort

LSU motsätter oss delar av förslaget. Äldre barn bör själva kunna disponera sitt fritidskort på egen

hand, även om ansökan om fritidskort gjorts av vårdnadshavaren. Av promemorian framkommer att barn i högre åldersspannet av E-hälsomyndigheten kan anses ha tillräcklig mognad för att själva kunna disponera fritidskortet. Därtill framhålls att “valet av fritidsaktivitet kan vara känsligt för barnet i förhållande till dennes vårdnadshavare.” LSU vill framhålla vikten av barns integritet såväl gentemot myndigheter som vårdnadshavare, även om själva ansökan om fritidskort av praktiska skäl kan behöva göras av vårdnadshavare så bör inget hindra att barn efter en viss ålder generellt anses kapabla att disponera ett beviljat fritidskort.

3.3 Familjehemsplacerade barns rätt att ta del av fritidskort eller motsvarande insats bör utredas vidare

LSU tillstyrker förslaget. Barn som är familjehemsplacerade bör ha särskilt stor nytta fritidsaktiviteter.

3.4 Fritidskortet kan användas för betalning av vissa avgifter för ledarledda fritidsaktiviteter som tillhandahålls av en godkänd utförare

LSU motsätter oss delar av förslaget. För att säkerställa en bredd av aktiviteter från många typer av utförare så behöver kravet på frekvens vara lägre och flexibelt anpassat efter typ av aktivitet, målgrupp och utförare. I nuvarande formulering utestängs till exempel lov- och lägerverksamhet. Vi vill att lov- och lägerverksamheter ska inkluderas i enlighet med MUCF:s delrapport S2023/01303.

Promemorians förslag kring vilka avgifter som ska omfattas av fritidskortet bör förtydligas. Att medlemskap är medtaget bland godkända avgifter är välkommet. LSU ser behov av att andra typer av indirekta avgifter kan täckas inom ramen för fritidskortet (t.ex. transport, hjälpmedel och utrustning), särskilt vid avgiftsfria verksamheter.

3.5 Fritidskortet ska lämnas med olika belopp – allmänt och särskilt fritidskort

LSU tillstyrker förslaget. LSU anser att det är positivt att Fritidskortets belopp är differentierat för att möjliggöra för alla unga att kunna ta del av fritidsaktiviteter.

4.2 Ansökan om fritidskort

LSU motsätter oss delvis förslaget. Det hade underlättat om det enbart krävdes ansökan om användning av fritidskortet. Då hade barn efter en viss ålder också själva kunnat nyttja fritidskortet.

5.2.3 Krav på vissa friluftorganisationer och vissa barn ungdomsorganisationer

LSU motsätter sig delar av förslaget. 1-2 år är tillräckligt för att en förening ska etablera en hållbar verksamhet. 8-20 åringar bör omfattas som målgrupp. 3-5 aktiviteter är tillräcklig frekvens att erbjuda.

Det är svårt för många föreningar att få till en bra bankrelation till följd av tyngre administrativa krav från bankerna och till följd av penningstvättslagstiftning. LSU är oroliga för att kravet på specifikt bankgiro och plusgiro försvårar för vissa föreningar att bli utförare. Det kan särskilt drabba föreningar på glesbygd som har svårare att få möten med bank lokalt och barn- och ungdomsorganisationer på lokal nivå som har stora svårigheter att starta upp bankkonton.

5.2.4 Det bör införas ett företrädarregister

LSU tillstyrker bedömningen under förutsättning att det är frivilligt att ingå samt ger möjlighet för banker och myndigheter att verifiera företrädare för föreningar.

Det har under senare år ställts högre administrativa krav på föreningar, särskilt de som mottar statsbidrag. Alltför ofta ställs kraven utan rimliga undantag eller uppräknig av statsbidrag för att kompensera för ökade kostnader. Bankerna har blivit alltmer restriktiva med att föreningar på ett rimligt sätt kan bedriva ekonomisk verksamhet. Det har drabbat föreningar för såväl vuxna, men särskilt för barn och ungdomar.

Ett företrädarregister hade kunnat underlätta administration för föreningar om det möjliggjorde enklare verifiering mot myndigheter och banker för att utföra ärenden digitalt. Ett register hade kunnat möjliggöra myndighetssamverkan som gynnar föreningar. Det bör vara frivilligt att ingå i ett företrädarregister, för att värna Sverige s långa tradition av ett fritt och oberoende civilsamhälle .

5.3.1 Ansökan om och prövning av registrering

LSU tillstyrker delvis förslaget. Det bör för att kunna bli utförare krävas att barn- och ungdomsorganisation som den sökande föreningen är medlem i tillstyrker och intygar det. Det bör vara möjligt för barn- och ungdomsorganisation att skicka in handlingar som krävs för ansökan direkt till Försäkringskassen via ex ett API.

Det finns varierande krav för föreningar att bli medlem i barn- och ungdomsorganisationer. För att underlätta handläggning bör barn- och ungdomsorganisationer som sökande föreningen är medlem i tillstyrka och intyga medlemskapet. Det gör det möjligt att i tidigt skede utan onödig handläggning säkerställa att bara kvalificerade föreningar ansöker.

9.3 Kriterier för godkända aktiviteter

Det är viktigt att promemorian tar hänsyn till att olika former av fritidsaktiviteter har vitt skilda förutsättningar, till exempel ungdomsrörelsen jämfört med idrottsrörelsen eller kulturen. Kriterierna för fritidskortet får inte i onödan medföra hinder och utmaningar för målgruppen att delta i aktiviteter eller för utförarna att bedriva verksamhet. Promemorians förslag till kriterier för aktiviteter – minst tio aktiviteter under en sexmånadersperiod - ger barn- och ungdomsorganisationerna stora utmaningar i satsningen på fritidskortet. En av uppdragets grundförutsättningar är att fritidskortet ska kunna erbjuda ett brett utbud av fritidsaktiviteter. Med de föreslagna kriterierna samt det faktum att gratisaktiviteter faller bort, som i hög grad erbjuds målgruppen idag, bedömer LSU att en majoritet av befintliga verksamheter inom ungdomsrörelsen inte kvalificerar sig enligt gällande förslag. Det höjer dessutom trösklarna för de utförare som vill starta nya och anpassade aktiviteter till målgruppen inom ramen för fritidskortet. Med detta krav riskerar således många barn- och ungdomsorganisationer att inte kvalificera sig för fritidskortet trots att de kan erbjuda högkvalitativa och utvecklande aktiviteter för målgruppen.

LSU:s rekommendation är att ändra förslaget till:

- Godkända aktiviteter ska vara återkommande vid minst tre tillfällen under en sexmånadersperiod.
- Omfatta lov- och lägerverksamhet som bedrivs flera dagar i rad under en kortare period.

9. 6.10 Kriterier för godkända utförare

LSU ställer sig positiva till att utförarna ska ha ekonomi och verksamhet i ordning och att kriterierna ska minimera risken för ekonomisk brottlighet. Vi ställer oss också fortsatt positiva till att privata och kommersiella aktörer inte kan bli godkända utförare. Vi önskar att satsningen tar hänsyn till civilsamhällets särart, inte minst när det redan finns en kontrollfunktion på de aktuella riksorganisationerna som mottar statligt stöd från t.ex. MUCF. I detta fall syftar civilsamhällets särart till att lokalföreningar bedrivs ideellt, där administration inte får belasta föreningarna mer än nödvändigt.

I punkt 5.2.1 på sida 90 i promemorian beskrivs den kvalitetssäkring och kontrollfunktion som redan finns i hantering av statsbidrag, att särskild hänsyn ska tas till utförarnas administrativa börda och "...goda kontrollnivåer kan upprätthållas och bredden av fritidsaktiviteter värnas".

LSU anser att kriterierna för utförare är för snäva och riskerar att sälla bort en rad utförare som kan erbjuda bra och meningsfulla aktiviteter inom ramen för fritidskortet. Att de är medlemsföreningar i en barn- och ungdomsorganisation som mottar statsbidrag från MUCF borde räcka som kvalitetssäkring vid ett registreringstillfälle.

12.8 Konsekvenser för utförare inom civilsamhället som anordnar fritidsaktiviteter för barn och unga"

LSU ser en risk att de pengar som investeras i fritidskortet över tid kan komma att tas från redan befintliga bidrag till ideella organisationer, såsom stadsbidrag och kommunala aktivitetsstöd. Det skulle äventyra den långsiktiga stabiliteten för barn- och ungdomsverksamheter. Det individuella stöd som fritidskortet erbjuder får aldrig ersätta det strukturella stöd som ligger till grund för barn- och ungdomsverksamhet. Det organiserade föreningslivet möjliggör verksamhet för individen. Om inte en långsiktig organiserad finansiering till föreningslivet säkerställs, blir fritidskortet ett meningslöst initiativ. LSU:s rekommendation: Stödet för fritidskortet får inte äventyra stöd till organiserad föreningsverksamhet.

LSU anser att promemorian visserligen beaktar flera viktiga aspekter för civilsamhällets möjligheter att genomföra fritidskortet, men att den samtidigt tagit lite hänsyn till att de föreslagna kriterierna kommer få stora konsekvenser för hela eller delar av civilsamhället. Det promemorian tar upp kring kriterier för utförare, aktiviteter, kontroll och administration får omfattande konsekvenser för stora delar av civilsamhället att det riskerar att utarma reformens syfte och skapa höjda trösklar både för utförare och utövare. LSU anser därmed att konsekvenserna för civilsamhället behöver tas i större beaktande och utredas vidare.

Utformningen av förslaget i denna promemoria höjer trösklarna på flera plan gällande administration. Lokalföreningar kommer få ökade kostnader samt behöva lägga ideella resurser på administration, som hade kunnat läggas på att arrangera aktiviteter och att nå målgruppen. Det riskerar att skapa så stora hinder att flera aktörer kan välja att inte ansöka om att bli utförare. Barnen riskerar då att gå miste om ett brett utbud av fritidsaktiviteter. Det riskerar också att öka trycket på de utförare som trots de höga trösklarna bestämt sig för att bli utförare.

Vi önskar att promemorian tar större hänsyn till ideella föreningars begränsade förutsättningar att hantera administration och i stället så långt det är möjligt verka för att sänka de administrativa trösklarna. Detta kommer vara en mycket viktig pusselbit för att fritidskortet ska kunna erbjuda en så bred palett av fritidsaktiviteter till barn och ungdomar som möjligt.

Undertecknas:

Noura Berrouba, Ordförande, LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer